

o Prædicatio non semper retrahit a peccato. Rom. 10.

invitis eorum Rectoribus seu Sacerdotibus (nisi iussi à Superioribus eorumdem) non audeant prædicare. Sed quia multoties propositum verbum Dei audientem, à peccato non retrahit: idcirco post prædicationem necessarium est Pœnitentiæ sacramentum, circa quod (nisi articulus necessitatis occurrat) Sacerdoti faciendæ oris confessio (prout scriptum est: Corde ad iustitiam creditur, ore autem fit confessio ad salutem) exigitur: alias frustra esset in Sacramento eodem Sacerdotis (qui inter lepram & lepram debet discernere) ministerium institutum. Electi igitur ab eisdem Fratribus ad audiendas confessiones, & pœnitentiâs injungendas, liberè auctoritate Apostolica, absque licentia Diœcesanorum, & aliorum Prælatorum inferiorum exemptorum & non exemptorum, quibus subfunt, qui ad confitendum accedunt, & audiant eis peccata sua confiteri volentes. Non Religiosos, qui secundum statuta suorum Ordinum, propriis Prælati confiteri debent, aut ab eis, ne confiteantur aliis, prohibentur, absolvant: ipsique pœnitentiâs salutaris injungant, intra sibi designatos terminos ad hujusmodi exercendum officium constitutos. Excommunicationis verò, vel alias sententiâs per Prælatos latas contra hoc, vel in ejus fraudem, denunciâs irritas & inanes: nec confessi ipsi Fratribus peccata illa de quibus confessi sunt eis, & absoluti pœnitentes, de illis Sacerdotibus propriis teneantur (sicut etiam non tenentur) iterum confiteri: non obstanti constitutione Generalis Concilii, quæ sano intellectu, ne sequatur absurdum, quod per pœnitentiâs dimissa peccata, quis confiteri debeat, & quod liberatus debitor adhuc ad solvendum remaneat obligatus, intelligenda est (ut ex ea patet) de illis, qui peccata sua confiteri aliis neglexerunt. Sed Sacerdotes ipsi taliter confessi & absoluti ad ministrandam Eucharistiâ, & Extremæ-Uctionis etiam Sacramento. Super confessione autem facta Fratribus memoratis, cum de contentis solus præjudicio, si fallum dicat, agatur in iudicio animæ seu pœnitentiæ foro; statuitur simplici verbo illius, qui Sacramento petit prædicta, & dicit Frater si peccatum. Duos tamen casus excipimus, scilicet si Sacerdos asserat eum excommunicatum, aut notorie peccatorem. Sed videat, ne id dicat mendaciter, aut in dolum, vel in fraudem; quia si hoc egerit, à delicto tali, nisi plene satisfecerit, præterquam in morte, absolvi nequeat, nec de illo ad pœnitentiâs aliter admitatur. Ut autem Diœcesanis honor debitus reservetur, præcipimus ut Provinciales Priores Prædicatorum, & Ministri Minorum Ordinum prælatorum, per se vel alios verbo vel scripto eis significent se Frates ad hujusmodi confessionum audiendam, & pœnitentiâs injungendam officium elegerint, & non nominando, aut coram ipsis sitendo eos, nec illorum numerum exprimendo, petant humiliter à Diœcesanis eisdem, quod iidem electi Fratres, de ipsorum beneplacito & licentia, possint in eorum civitatibus & diœcesibus intra eis determinatos fines officium exercere. Quod si denegent, vel intra triduum non concedant, ex tunc iidem Fratres nihilominus auctoritate eadem hujusmodi officium exequantur. Datam verò licentiâ per Diœcesanorum mortem nolumus terminari. Per hoc autem non intendimus, quod sepelicti Fratres, qui ad hoc eligunt officium exercendum, plus habeant in audiendis confessionibus, & pœnitentiâs injungendis, quam parœciales Sacerdotes noscuntur habere. Sicque de casibus Episcopis, & Superioribus, quos inferius annotamus, ac Sedi Apostolicæ reservatis, se nullatenus intromittant. Observent ergo sollicitè dicti Fratres, ne ad confessiones recipiant criminosos criminibus, pro quibus solennis est pœnitentiâ indicenda. Modo eodem excommunicatos respuant & Clericos, qui propter delictum, irregularitatem aliquam incurserunt. Inconveniens enim existimamus, ut à peccato absolvat, qui pœnitentiâ ei debitam imponere, aut irregularitatis pœnam peccati sequamur, vel excommunicationem, quæ infligitur maximè à jure quandoque pro crimine, quæve quem ab Ecclesia, & per consequens à participatione Ecclesiasticorum Sacramentorum excludit, removere non potest. Incendarios eoque, qui tam enormibus sunt irretiti peccatis, quod ea rationabilis consuetudo præscripta canonicè in Episcopatus aliquibus reservavit Episcopis; similiter non admittant. Quam consuetudinem (ex causa quæ iustè ad id animum nostrum movit) solummodo circa voluntarios homicidas, falsarios, Ecclesiarum immunitatis, & libertatis Ecclesiasticæ violatores, & fortilegos approbamus. Quod si forsitan antequam ab eo, qui potestatem habet, absolvi possint, mors talium confiteri volentium veritas timeatur: etiam in prædictis casibus sepelicti Fratres confiteri volentes audiant, ipsique beneficiam absoluti impendant; sed subeant juramentum, quod liberati se suis Episcopis, & excommunicatoribus præsentabunt; excommunicantium super his, pro quibus ab eis excommunicati erant, & Episcoporum pro peccato hujusmodi pariter mandatis. Verum, quia post Baptisum inter cetera magis ad salutem necessaria P est propositio verbi Dei, quo audientes illud, quod est victoria nostra instruntur in fide, doceant fugienda fugere, & sectanda sectari, à quo per peccatum lapsi resurgunt. Pœnitentiâ Sacramento percipiunt. Grandis nobis sollicitudo incumbit, ut tales ad hæc promoveantur Fratres, qui oleo dulcedinis verbi ejusdem nostris foveant subditos, à peccatis prohibeant: increpationis vino peccatorum suorum mordent vulnera, eoque ad illa pœnitentiâ acrimoniâ pur-

P Verbi Dei propositio est ad salutem valde necessaria.

gandum, & tergendum provocent & inducant. Ad id verò exequendum sententiâ Divinæ legis expoficitur, desideratur Ordo, & vitæ integritas etiam postulat. Scriptum est enim: Tu scientiam repulisti, & ego te repellam, ne Sacerdotio fungaris mihi; quia labia Sacerdotis custodiunt scientiam, & legem exquirunt ex ore ejus: alias prout ad eum pertinet, inter peccatum & peccatum non posset discernere; nec peccator existens Dei deberet enarrare justitias, & testamentum ejus assumere per os suum. Nam cuius vita despicitur, consequens est, ut ejus prædicatio contemnatur. Quare decernimus, ut Priores & Ministri Generales & Provinciales Prædicatorum, & Minorum Ordinum prælatorum, vel eorum Vicarii, de Discretorum consilio, ad tam salubre officium Fratres Divinâ scientiâ doctos, discretione vigentes, vitâ probatos, & expertos moribus (alioquin districtam reddent in futuro examine rationem) eligant & assumant: sic enim, quod prædicabunt, faciunt; quæ arguent, operari cessabunt; & in eis adificabitur populus verbo pariter & exemplo. Ceterum, licet, sicut prædicatur, de necessitate non sit iterum eadem confiteri peccata; tamen quia propter erubescentiâ, quæ magna est pœnitentiâ pars, ut eorumdem peccatorum iteretur confessio, reputamus salubre; districtè injungimus, ut Fratres ipsi Confitentibus attentè moneant, & in suis prædicationibus exhortentur, quod suis Sacerdotibus saltem semel confiteantur in anno; asserendo id ad animarum profectum procul dubio pertinere. Porro, ut circa sepulchrum apud loca eorumdem Fratrum eligentium sepeliri, & portione Canonice de relictis eidem Fratribus minime detrahendam, nequeat in posterum dubitari: Jubemus ut corpora defunctorum, qui apud eorumdem Fratrum loca elegerint dum viverent sepulturam, processionaliter cum cruce, thuribulo, & aqua benedicta, cantando seu legendo Officium Mortuorum, vel Psalmos, & alienas ingredients Parœcias, possint assumere, & ad suas deferre Ecclesias tumulanda. De quibuscumque verò relictis præfatis Fratribus in communi, vel singulis, ultimis decedentium voluntatibus, sive apud eos sepeliendi sint, sive alibi, nulla per Parœciales Sacerdotes morientium, à qua Fratres ipsos habere esse volumus, Canonice portio, vel multo minus per Episcopos Episcopalis quarta omnino, cum eis tanquam exempti non subint, nec etiam debita jure Parœciæ, si forsitan Cathedralis defunctorum esset Parœcialis Ecclesia detrahatur. De funeralibus autem medietatem, si commode divisionem recipiant: alias ejusdem medietatis æstimationem solvant Parœciali Ecclesiæ, & Sacerdotibus antedictis. Funeraria verò intelliguntur hoc casu, quæ cum funere deferuntur. De candelis verò quæ Fratres portant, portio non petatur. Moneant autem iidem Fratres, & pro posse inducant Confitentibus sibi, ut de propriis bonis suis Parœcialibus Ecclesiis, eorumque Sacerdotibus competentem relinquunt, & quæ eis debent Parœcialia jura reddant. Ad hoc non murmuret, quæsumus, Secularis Clerus, non gerant molestè Prælati, quod circa præmissa se diximus providendum. Attendant quanta ex his, quæ in primis duobus articulis statuta sunt, salus animarum proveniat: Advertant quanta tollantur jurgia, & patenter considerent, quod eorum onera cum aliis nostro beneficio salubriter & quanti necessariò patiuntur.

Psal. 40.

Forè scientia. Ose cap. 4. Malach. 2.

Psal. 49.

iationis, exemptionis, præceptorum, approbationis, justificationis, voluntatis, revocationis, & sanctionis infringere. Si quis autem, &c.

¶ PITH. Inter cunctas sollicitudines, &c. Junge cap. 2. sup. de sepulchro.

II. CLERMENS V. [c. an. 1306. Lugduni.]

Rex Franciæ & Regni colæ, per Extravagantem, Unam sanctam, supra de mayo. & obe. non amplius subjiciantur Eccl. Rom. quam prius erant.

MERUIT charissimi filii nostri Philippi Regis Francorum illustri, sincera affectionis ad nos & Ecclesiam Romanam integritas, & progenitorum suorum præclara merita meruerunt. Meruit insuper Regni colarum puritas, ac devotionis sinceritas, ut tam Regem, quam Regnum favore benevolè prosequamur. Hinc est, quod nos Regi & Regno pro definitionem & declarationem bonæ memoriæ Bonifacii Pape VIII. præd. nost. quæ incipit, Unam sanctam. nullam volumus vel intendimus præjudicium generari. Nec quod per illam, Rex, Regnum, & Regni colæ prælati amplius Ecclesiæ sint subiecti Romanæ, quam antea existerent. Sed intelligantur in eodem esse statu, quo erant ante definitionem præfatam: tam quantum ad Ecclesiam, quam etiam ad Regem, Regnum, & Regni colas superius nominatos.

¶ PITH. Meruit charissimi filii, &c. In thesauro. Regi. 34. 77. Defensor pacis, part. 2. cap. 20. G. Villani. lib. 9. cap. 22. Appendix Martini Poloni. Hieronymus Surita in indicib. rer. Aragon. pag. 215. & 382. Mattheus Paris. 200. Otho Frisingensis, lib. 6. cap. 35. Urspbergenis, 286.

III. EUGENIUS IV. [c. an. 1432. Romæ.]

Ordinarij non possunt ferre censuram in suos subditos pro suis negotiis Romanæ civitatis, ibi manentes, aut ab ea recedentes, nec illos privare beneficiis: quod si fecerint, irritum est. Et si beneficia illorum aliis sint collata, tam dantes, quam recipientes ipso facto sunt excommunicati: & à solo Papa absolventur.

¶ Vid. Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 1. circa finem. Et sess. 24. de refor. c. 11. §. quæ verò privilegia.

Divina in eminenti Sedis Apostolicæ specula disponente clementia constituti, ad ea libenter intendimus, per quæ officiales prædictæ Sedis obsequiis ejus (ad quam veluti fidelium omnium matrem pro animarum salute quaerenda, & justitia prosequenda, de divinis mundi partibus confuit multitudine) tutius & quietius se prompiores valeant exhibere. Hinc est, quod nos ex certis rationabilibus causis moti, etiam nonnullorum prædecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, districtè inhibemus locorum Ordinarij, necnon Commissariis & Delegatis eorum, ceterisque universis & singulis quacunque potestate & auctoritate præfulgent, cujuscumque dignitatis, gradus vel præeminentiæ fuerint: ne contra Officialis præfatos quocunque nomine nuncupentur, in nostris & dictæ Sedis obsequiis nunc & pro tempore existentibus, necnon quoscunque alios pro suis & eorum causis vel negotiis prosequendis ad Sedem prædictam venientes, ac in ea (durante negotiorum & causarum hujusmodi prosecutione) gram trahentes, & recedentes ab eadem, procedere, aut in eos excommunicationis, suspensionis vel interdicti, aut privationis officiorum, aut beneficiorum seu quavis aliam sententiam promulgare præsumant. Nos enim omnes & singulos processus & sententiâs contra tenorem & mentem nostræ inhibitionis hujusmodi latas & habitas & in posterum habendas, ac etiam promulgandas, & quæcumque inde facta, declaramus nulla, irrita, & inania, nulliusque extitisse vel existere roboris vel momenti. Necnon quicquid in contrarium à quocumque, quavis auctoritate scienter vel ignoranter attentatum forsitan est hæcenus, vel in posterum contigerit attentari: etiam decernimus irritum & inane. Et nihilominus in omnes & singulos Ordinarios & Officialis, Commissarios & Delegatos eorum, qui se de dignitatibus ac beneficiis Ecclesiasticis quibuscumque officialium, aut negotia hujusmodi apud dictam Sedem prosequuntur prædicorum: eos illis forsitan privando atque privatos decernendum se declarando, vel quibuscumque privationis prætextu illa personis aliis conferendo, seu de illis in eos quomodolibet se intromittendo, tam in dantes, quam in recipientes excommunicationis, suspensionis, & interdicti latas sententiâs promulgamus: quas volumus eos ipso facto incurrere. A qua quidem excommunicationis sententiâ absolvi nequeant, nisi à nobis vel per nos deputatos, præterquam in mortis articulo constituti. Præmissa autem à die affixionis præsentium ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de urbe, ex certa scientiâ quoscunque ligare volumus & arctare. Non obstantibus Apostolicis & quibuscumque generalibus, aut provincialibus, aut Synodalibus conciliis, edictis, constitutionibus, ordinationibus, & Apostolicis privilegiis: per quæ effectus præsentium impediri possent quomodolibet vel differri, etiam si de illis eorumque totis tenoribus habenda esset in præsentibus mentio specialis: &

quæ præsentibus volumus haberi pro sufficienter expressis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ inhibitionis, declarationis, constitutionis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo, quadringentesimo trigelimo secundo, 8. Idus Martii, Pontificatus nostri anno secundo.

IV. JOANNES XXII. Magistro & Fratribus Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani. [c. an. 1320. Avenioni.]

Præmissa tenore duarum constitutionum, dicit quod Hospitalarii Sancti Joannis ex statuto, consuetudine, vel privilegio habentes annua beneficiorum vacantium, percipere debent portionem, quam haberent beneficia obtinentes, si in illis essent residentes.

EXhibita nobis ex parte vestra petitio continebat, quod dudum post constitutionem per nos editam, quæ specialiter & expressè cavetur, quod habentes annua in Ecclesiis de consuetudine, privilegio, vel statuto, qui ratione dictorum annuorum fructus primi, vel secundi, vel alterius cujuscumque sequentis anni beneficiorum vacantium sibi hæcenus in totum vendicaverant, nihil exinde ultra summam pro qua unumquodque beneficiorum ipsorum consuevit in decimâ solutione taxari, prætextu cujusvis privilegii, consuetudinis, vel statuti quovis modo perciperent, sed ipsius summæ perceptione duntaxat deberent esse contenti, totali residuo prædicta obtinentibus beneficia remansuro: nisi forsitan illi, qui fructus illos soliti essent cum integritate percipere, mallet ipsam habere residuum, & obtinentibus beneficia dimittere summam memoratam: quo casu percipiendi quod mallet, erat eis optio relicta. Quandam aliam declaratoriam constitutionem fecimus, in qua specialiter cavebatur, quod si hujusmodi beneficium obtinentes in Ecclesia, in qua specialiter illud beneficium existeret, minime residerent, ad debitum servitium impendendum Capitulo ejusdem Ecclesiæ nihil deberet accrescere: cum cessante causa, cessare debeat pariter, quod vigeat. Quodque ex verbis declarationis hujus factis innui videbatur, quod fructus beneficiorum non residuum accrescere debeant habentibus annua memorata. Verum ex eo, quod in declaratione dicta non continetur expressè de perceptione annuorum beneficiorum vacantium vobis debitorum de prædictis consuetudine, privilegio, vel statuto quoad fructus non residuum in eisdem, qui vobis accrescere debent, nullum adhuc commodum assequi potuistis: licet, ut præmittitur, dicti fructus Capitulo non accrescant. Quare nobis humiliter supplicastis, ut quod in hujusmodi declaratione nostra tacite innuitur, declarare expressius dignaremur. Nos itaque petitionem vestram juri consonam æstimantes, ac propterea in hac parte quieti & indemnitati vestræ providere volentes, præfati oraculo declaramus, quod fructus prædictæ Ecclesiæ vel beneficii vacantis, cujus annua, in quibus consistunt debentur vobis ex privilegio, consuetudine, vel statuto, etiam pro ea parte, quæ obtinentibus præbendam vel beneficium hujusmodi (si in Ecclesia, ubi illa consistunt, personalem residentiam facerent) deberetur, si non resideant ibidem verè vel interpretativè, utpote per speciale privilegium Apostolicum, vel alias ex causa rationabili ab hujusmodi residentia legitime excusentur: cum dicta pars, ut præmittitur, Capitulo non accrescat, vobis accrescere debet, secundum intentionem & mentem declaratorie memorata. Nulli ergo omnino hominum, &c. ut supra. Si quis autem hoc attentare præsumperit, &c. Datum Avinion. Calend. Martii Pont. nostri anno quinto.

DE PœNIS.

TITULUS VIII.

I. JOANNES XXII. [c. an. 1318. Avenioni.]

Episcopus Caturcen. propter varios excessus per ipsam perpetratos, præsertim quia Sedi Apostolicæ, suis subditis & sibi ipsi injuriosus fuerat, varios penas incurrit: quoniam perpetuè depositionis sententiâ meruit, privatusque fuit Pontificali, Sacerdotali & alio quolibet officio, & ad perpetuum carcerem condemnatus. Doctrina nullis hic nobis tribuitur: ut scilicet cognoscamus crimina & excessus, pro quibus Prælati deponi possunt. Facit ad hoc c. veritatis, extra de dolo & cont. & c. ex literis, & c. tanta est clavus Petri, de excessibus Prælat. Et nisi antiqui libri hoc c. sub ti. de pœnis annotavissent, sub titulo de excess. Prælat. positum fuisset.

DIVINIS exemplis, quæ nostrorum debent esse actuum regula, patenter instrumur, aures nostras subditorum à Ggg ij

l. adigere. §. quæ patet. c. cum cessante. de appell.